

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie : SA Teresa Suchcicka

: SA Barbara Orechwa – Zawadzka

Protokolant : Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2019 r. w B.

sprawy z odwołania M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 października 2018 r. sygn. akt IV U 504/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle, że stwierdza, iż M. K. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 lutego 2016r. do 10 marca 2017r;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie.

SSA Barbara Orechwa – Zawadzka SSA Alicja Sołowińska SSA Teresa Suchcicka

Sygn. akt III AUa 858/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 31 stycznia 2018 r. stwierdził, że M. K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 3 sierpnia 2015 r. do 10 marca 2017 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

W odwołaniu od wskazanej wyżej decyzji M. K. powołując się na treść art. 192 i 199 k.p.c. wskazał, że swoją treścią powieliła ona spór prawny, który jest rozstrzygany w innym postępowaniu, albowiem przed Sądem Okręgowym w Olsztynie toczyła się już inna sprawa z jego odwołania (sygn. akt IV U 684/17), w której stwierdzono, że ZUS nie miał podstaw do uznania go za dłużnika. Podkreślił, że sprawa ta nie jest prawomocna – postępowanie apelacyjne przed Sadem Apelacyjnym w Białymstoku jest w toku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał argumentację z uzasadnienia zaskarżonej decyzji. Wskazał, że sprawa z odwołania M. K. od decyzji z dnia 31 marca 2017r. o wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia, rozstrzygnięta przez Sąd Okręgowy w Olsztynie w postępowaniu o sygn. akt IV U 684/17 na korzyść odwołującego M. K. nie jest prawomocna. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgodził się z wyrokiem sądu I instancji, w którym sąd przyjął, że ubezpieczony nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek począwszy od stycznia 2016 r. i złożył apelację od tego wyroku.

Wyrokiem z dnia 25 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. K. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2016 r. do 10 marca 2017 r. (w pkt. I), a w pozostałym zakresie oddala odwołanie (w pkt. II).

Sąd Okręgowy ustalił, że M. K. zarejestrował działalność gospodarczą w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej w dniu 23 lipca 2015 r. pod nazwą A. P. M. K., wskazując jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania 3 sierpnia 2015r.

Z danych ZUS oraz z informacji uzyskanych od Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. wynika, że płatnik składek figuruje w ewidencji podatników prowadzących działalność gospodarczą od 3 sierpnia 2015 r., jednakże z tytułu tej działalności płatnik nie dokonał zgłoszenia siebie do ubezpieczeń społecznych od dnia 3 sierpnia 2015 r. ani też nie przekazał należnych dokumentów rozliczeniowych za okres od sierpnia 2015 r. Mimo to w okresie od 10 września 2015 r. do 5 stycznia 2016r. wpłacał tytułem składek za okres: wrzesień, październik, grudzień/2015r. i styczeń 2016 r. należne składki. W piśmie z dnia 25 sierpnia 2016 r. ZUS poinformował płatnika składek o sporządzonych z urzędu dokumentach zgłoszeniowych oraz dokumentach rozliczeniowych za ww. okres.

Z pisma wyjaśniającego ZUS z dnia 4 stycznia 2017 r. kierowanego do M. K. wynika, że wcześniej pismem z dnia 21 listopada 2016 r. kierowanym do ZUS wskazywał on między innymi, że faktycznie nie podjął prowadzenia działalności gospodarczej (do akt ZUS nie dołączono pisma wnioskodawcy z dnia 21 listopada 2016 r.). W piśmie tym organ m.in. wskazał wnioskodawcy, iż określenie przez przedsiębiorcę w (...) daty rozpoczęcia działalności gospodarczej rodzi domniemanie, że działalność gospodarcza jest prowadzona w terminach z tej ewidencji wynikających. Organ wskazał również, że domniemanie to może być obalone w ramach przeprowadzonego postępowania dowodowego. W tym celu należy skutecznie udowodnić, że zarejestrowana działalność nie jest prowadzona. Organ rentowy poinformował również płatnika, że jeśli faktycznie nie rozpoczął prowadzenia działalności, to w pierwszej kolejności powinien dokonać wykreślenia z (...) od dnia jej zgłoszenia. M. K. zgłosił wyrejestrowanie działalności gospodarczej (dokument (...)) w dniu 10 marca 2017 r. z datą wyrejestrowania od dnia 11 marca 2017 r.

ZUS decyzją z dnia 31 marca 2017 r. określił wysokość zadłużenia M. K. wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji na kwotę 12 708,75 zł (w tym: z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od września 2015 r. do września 2016 r. - 7 813,09 zł, w tym odsetki za zwłokę 567 zł; z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2014 r. do września 2016 r. - 3 429,77 zł, w tym odsetki za zwłokę 299,00 zł; z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres od września 2015 r. do września 2016 r. - 592,89 złotych, w tym odsetki za zwłokę 7,00 zł).

W wyniku rozpoznania odwołania M. K. od decyzji ZUS z dnia 31 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt IV U 684/17 wyrokiem z dnia 7 grudnia 2017r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, że M. K. nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy począwszy od stycznia 2016 r. , a w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (akta sprawy IV U 684/17).

W niniejszym postępowaniu przed Sądem I instancji M. K. podtrzymał wszystkie swoje wyjaśnienia, które składał w sprawie o sygn. akt IV U 684/17 (zeznanie strony k. 28v.). Sąd zatem ustalił, że wnioskodawca faktycznie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej od stycznia 2016 r. Powodem tego były: stan chorobowy wnioskodawcy (zły stan psychiczny), rozwiązanie umowy o świadczenie przez wnioskodawcę usług informatycznych na rzecz firmy

„adrenalina.pl” spółka z o.o. w O., zajęcie przez komornika konta bankowego założonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. W okresie od stycznia 2016 r. do daty formalnego wyrejestrowania działalności gospodarczej wnioskodawca nie miał żadnego przychodu z tytułu działalności gospodarczej, a jedynym źródłem jego utrzymania było otrzymywane świadczenie rentowe z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Odwołujący poszukiwał pracy od stycznia 2016 r., ale na podstawie umowy o pracę, a nie w ramach działalności gospodarczej (dowody – zeznania wnioskodawcy – k. 28v, akt sprawy niniejszej, k. 25,26,27,28,29-32, 33, 40v, 43-57, 60 akt IV U 684/17).

Sąd Okręgowy wskazał na treść art. 13 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania decyzji, w zgodzie z którymi obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Organ rentowy stał na stanowisku, że odwołujący podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie ujawnionym we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Sąd I instancji powołał stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w wyroku z dnia 25 listopada 2005 r., sygn. akt I UK 80/05, zgodnie z którym istnienie samego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności (wpis ma bowiem charakter deklaratoryjny), ale prowadzi jedynie do domniemania prawnego (art. 234 k.p.c.), według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być jednak obalone, ale wymaga to przeprowadzenia przeciwdowodu.

W postępowaniu niniejszym, tak jak w sprawie o sygn. akt IV U 684/17, gdzie sąd badał już okresy faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez odwołującego, odwołujący konsekwentnie wskazywał, że w rzeczywistości od stycznia 2016 r. faktycznie zaprzestał prowadzenia działalności w zakresie zgłoszonym do Centralnej Ewidencji (w zakresie usług informatycznych) oraz że było to spowodowane obiektywnymi przyczynami. Na podstawie całokształtu dowodów zgromadzonych w sprawie IV U 684/17 Sąd ten uznał, że twierdzenia wnioskodawcy są wiarygodne i potwierdzone innymi dowodami. Tożsame stanowisko przedstawił Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie. Uznał, że rzeczywiście w wypadku sytuacji życiowej M. K. nastąpił taki splot negatywnych zdarzeń, że razem one wzięte z jednoczesnym istnieniem choroby psychicznej odwołującego (trwającą już znacznie wcześniej) skutkowały tym, że istnieją obiektywne podstawy do przyjęcia, że rzeczywiście od stycznia 2016r. wnioskodawca zaprzestał realnie prowadzenia działalności gospodarczej, tym bardziej, że w okresie gdy ją prowadził lub wykazywał próby jej prowadzenia (przed styczniem 2016r.), oczekiwał na ewentualne zlecenia itp., to jednak opłacał składki, a więc miał wolę jej prowadzenia. Po grudniu 2015 r. – za okres od stycznia 2016r. wnioskodawca faktycznie nie wykonywał już działalności (opłacenie składki za styczeń 2016 r. ma tu znaczenie wtórne).

W związku z powyższym Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 25 października 2018 r. na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. K. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2016 r. do 10 marca 2017 r., a w pozostałym zakresie oddala odwołanie na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelacje od powyższego wyroku wniósł organ rentowy, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej ustalenia, że odwołujący nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2016 r. do 10 marca 2017 r. Zarzucił Sądowi I instancji naruszenie:

1. przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. wyrażające się przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, poprzez przyjęcie za udowodniony fakt, że odwołujący nie podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 10 marca 2017 r. ,

2. prawa materialnego, tj. art. 13 pkt 4, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez uznanie, że odwołujący nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2016 r. do 10 marca 2017 r.

Powołując się na powyższe zarzuty organ rentowy wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I i oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja w części dotyczącej ustalenia, że M. K. od 1 do 31 stycznia 2016 r. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą okazała się uzasadniona, natomiast w pozostałym zakresie, tj. co do podlegania takim ubezpieczeniom od 1 lutego 2016 r. do 10 marca 2017 r. podlegała oddaleniu.

Wstępnie przypomnieć należy, że w stosunku do M. K. organ rentowy wydał dwie decyzje, z których pierwsza z 31 marca 2017 r. dotyczyła i określała wysokość zaległych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od września 2015 r. do września 2016 r. i na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2014 r. do września 2016 r., a druga z 31 stycznia 2018 r. (będąca przedmiotem niniejszego postępowania) stwierdziła obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym – emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od 3 sierpnia 2015 r. do 10 marca 2017 r. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą. Odwołanie M. K. od decyzji z 31 marca 2017 r. było przedmiotem odrębnego postępowania w sprawie IV U 684/17 Sądu Okręgowego w Olsztynie, który wyrokiem z 7 grudnia 2017 r. zmienił tę decyzję i ustalił, że odwołujący nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy począwszy od stycznia 2016 r., a w pozostałym zakresie oddalił odwołanie. Powołany wyrok jest nieprawomocny, gdyż organ rentowy złożył apelację. Postępowanie przed Sądem Apelacyjnym sygn. akt III AUa 103/18 postanowieniem z 11 kwietnia 2018 r. zostało zawieszona na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na toczące się postępowanie o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Chociaż obie wymienione wyżej decyzje odnosiły się do różnych kwestii, to w istocie rozstrzygnięcie zarówno co do nieopłaconych składek i zaległości z tym związanych jak i co do podlegania ubezpieczeniom społecznym wymagało ustalenia czy M. K. faktycznie prowadził działalność gospodarczą i w jakim okresie. Prowadzenie działalności gospodarczej powoduje obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, a z tym łączy się obowiązek odprowadzania stosownych składek na to ubezpieczenie.

Podstawę objęcia osób prowadzących działalność gospodarczą ubezpieczeniami społecznymi stanowi przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych (art. 8 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy). Stosownie do przepisu art. 12 ust. 1 tej ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Na podstawie zaś art. 13 pkt 4 ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Spór w przedmiotowej sprawie dotyczył ustalenia, czy M. K. w okresie od 3 sierpnia 2015 r. do 10 marca 2017 r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w rozumieniu ww. przepisów.

Z niekwestionowanych ustaleń Sądu I instancji wynika, że M. K. zgłosił do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą A. P. – I. – M. K. od 3 sierpnia 2015 r. Działalność ta została wykreślona z ewidencji 11 marca 2017 r., gdyż odwołujący zgłosił zaprzestanie działalności 10 marca 2017 r. Niekwestionowane jest też, że w związku z rozpoczętą działalnością M. K. nie dokonał

zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, chociaż we wrześniu, październiku i grudniu 2015 r. oraz w styczniu 2016 r. odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne wynikające z tej działalności.

Zgodnie z wymogami art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 2168) - obowiązującej do dnia 30 kwietnia 2018 r. działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. W ujęciu tradycyjnym działalność gospodarcza charakteryzuje się profesjonalnością, samodzielnością, podporządkowaniem zasadzie racjonalnego gospodarowania, celem zarobkowym, trwałością prowadzenia, wykonywaniem w sposób zorganizowany oraz uczestnictwem w obrocie gospodarczym. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie to działanie stałe, nieamatorskie, nieokazjonalne, z elementami organizacji, planowania i zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (zob. "Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz" pod r. B.Gudowskiej i J.Strusińskiej-Żukowskiej, C.H.BECK, W-wa 2011, s. 106-107, por. także uchwałę 7s. Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 40/91, OSNC 1992 Nr 2, poz. 17). W ugruntowanym orzecznictwie sądowym wskazuje się na cechy, którymi powinna charakteryzować się dana działalność, aby można było ją zakwalifikować jako profesjonalną działalność gospodarczą. Sąd Najwyższy w uchwale z 6 grudnia 1991 r. sygn. akt III CZP 117/91 (OSNCP 1992, nr 5, poz. 65) wskazał, że konstytutywnymi cechami działalności gospodarczej są: a) zawodowy, a więc stały charakter, b) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, c) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania, d) uczestnictwo w obrocie gospodarczym. Sąd Najwyższy w uchwale z 23 lutego 2005 roku, III CZP 88/04) stwierdził, że działalnością gospodarczą jest działalność wykazująca na zawodowy, czyli stały charakter, podporządkowanie regułom zysku i opłacalności oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

Z uzasadnienia zaskarżonej decyzji jak i apelacji wynika, iż podstawą objęcia M. K. ubezpieczeniem społecznym w okresie od 3 sierpnia 2015 r. do 10 marca 2017 r. był fakt wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej wynika domniemanie faktyczne prowadzenia tej działalności od dnia zarejestrowania, aż do czasu wykreślenia z ewidencji. Powyższe domniemanie faktyczne ma jedynie znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, że okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, poprzez wykazanie, że działalność gospodarcza w ogóle nie została podjęta, albo działalność gospodarcza została zakończona wskutek zaprzestania jej wykonywania. Zatem kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem i wyrejestrowaniem działalności gospodarczej mają znaczenie wyłącznie w sferze dowodowej, nie przesądzają natomiast same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych (wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2011 r. II UK 51/11 – lex nr 1227548).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w przypadku odwołującego domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej wynikające z wpisu do ewidencji, zostało przez niego obalone, co do okresu od 1 lutego 2016 r. do 10 marca 2017 r. tj. do daty wykreślenia działalności z ewidencji.

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego przez Sąd I instancji i uzupełnionego w postępowaniu apelacyjnym wyraźnie rozróżnić należy, w kontekście podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, okres od 3 sierpnia 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. i okres przypadający od 1 lutego 2016 r. do daty wykreślenia działalności gospodarczej z ewidencji.

M. K. przesłuchany w charakterze strony na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym zeznał, że powodem zarejestrowania przez niego działalności gospodarczej była deklaracja spółki z o.o. (...)pl co do jego zatrudnienia, jednakże jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Stwierdził, że na rzecz tej spółki świadczył usługi przed sierpniem 2015 r. na podstawie umowy o dzieło i na tej podstawie spółka (...)pl wyraziła chęć dalszej współpracy. Jako osoba prowadząca działalność gospodarczą zawarł ze spółką (...)pl umowę o współpracy handlowej na czas nieokreślony w ramach której świadczył na rzecz tej spółki usługi określone w umowie. Odwołujący zeznał też, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej miał zawartą umowę tylko z jednym podmiotem, tj. spółką (...)pl i tylko na rzecz tej spółki świadczył usługi. Pracę wykonywał w siedzibie spółki (...)pl, na sprzęcie tej firmy i ich oprogramowaniu. Do rozwiązania umowy

współpracy ze spółką (...).pl doszło w wyniku jej wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2016 r. Odwołujący świadczył usługi codziennie, natomiast w styczniu 2016 r. jego praca polegała głównie na przekazaniu obowiązków w związku z zakończeniem współpracy. Po rozwiązaniu umowy o współpracy ze spółką (...).pl, tj. po 31 stycznia 2016 r., nie prowadził żadnej działalności zarobkowej jako przedsiębiorca.

Powyższym zeznaniom odwołującego Sąd Apelacyjny dał wiarę. Znajdują one potwierdzenie w dokumentach nadesłanych przez spółkę (...).pl, tj. umowa o współpracy handlowej (k. 96-99), oświadczenie o rozwiązaniu umowy z dniem 31 stycznia 2016 r. (k. 100), faktura wystawiona przez A. P. – usługi (...) za usługi zrealizowane w styczniu 2016 r. (k. 102), dowód wypłaty wynagrodzenia z 1 lutego 2016 r. (k. 101).

Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że z całą pewnością do 31 stycznia 2016 r. M. K. prowadził działalność gospodarczą w zakresie zgłoszonym do ewidencji, osiągał z tego tytułu dochody, działalność miała stały charakter, cechowała się powtarzalnością działań. Z faktu, że odwołujący odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne we wrześniu, październiku i grudniu 2015 r. oraz za styczeń 2016 r., pomimo niezłożenia deklaracji, wnosić należy, że uważał się za osobę podlegającą ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności.

M. K. zgłosił zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej od 10 marca 2017 r. Twierdził przy tym, że po styczniu 2016 r., a więc po rozwiązaniu umowy ze spółką (...).pl, faktycznie działalności gospodarczej nie prowadził i nie poszukiwał nowych klientów. Był wprawdzie zainteresowany pracą, ale na podstawie umowy o pracę. Od lutego 2016 r. utrzymywał się wyłącznie z renty.

Odwołujący powoływał się także na stan zdrowia spowodowany rozpoznaną u niego chorobą afektywną dwubiegunową, z powodu której systematycznie leczy się oraz ma przyznaną rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Fakt leczenia wnioskodawcy potwierdza przedstawiona przez niego dokumentacja medyczna – karty informacyjne leczenia szpitalnego (k. 29-31 akt IV U 684/17), opinie psychologiczne (k. 32 akt IV U 684/17), zaświadczenie o stanie zdrowia z 23 stycznia 2015 r., z 21 grudnia 2015 r. oraz z 12 lutego 2019 r. zgromadzone w aktach rentowych. Wymieniona dokumentacja, w szczególności zaświadczenia z poradni zdrowia psychicznego, jednoznacznie wskazują, że M. K. od 2015 r. regularnie odbywa wizyty w PZP, przyjmuje leki, a okresowo występują stany obniżonego nastroju. Hospitalizacja od 19 września 2014 r. do 5 stycznia 2015 r. była spowodowana próbą samobójczą. Odwołujący aktualnie ma ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 września 2019 r., ma też ustalony umiarkowany stopień niepełnosprawności od 26 stycznia 2015 r. (k. 111).

Przedstawiony wyżej stan zdrowia odwołującego, w zestawieniu z faktem ustania umowy o współpracy z dniem 31 stycznia 2016 r. z jedynym podmiotem na rzecz którego świadczył usługi w ramach działalności gospodarczej i z powodu którego zarejestrował działalność, dają podstawę do przyjęcia, że od lutego 2016 r. M. K. faktycznie działalności gospodarczej nie prowadził w rozumieniu i zgodnie z wymogami art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Zeznanie odwołującego wskazuje, że po jego stronie nie było woli prowadzenia działalności gospodarczej, co wynikało także z podejmowanych przez komornika czynności egzekucyjnych, nie podejmował żadnych działań, aby uzyskać dochody z tej działalności, ani też nie podejmował żadnych czynności po 31 stycznia 2016 r. związanych z działalnością, w tym wobec ZUS bądź urzędu skarbowego, a wykreślenie działalności z ewidencji dopiero z dniem 10 marca 2017 r. tłumaczył stanem zdrowia głównie psychicznym. Zauważyć również należy, iż także skarżący organ rentowy nie wskazywał na jakiegokolwiek czynności odwołującego po 31 stycznia 2016 r., które świadczyłyby o prowadzeniu działalności gospodarczej, a objęcie ubezpieczeniem społecznym wywodził jedynie z domniemania wynikającego z wpisu w ewidencji działalności gospodarczej.

Reasumując Sąd Apelacyjny uznał, że do 31 stycznia 2016 r. M. K. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, skutkiem czego do tej daty podlegał ubezpieczeniom społecznym, natomiast od 1 lutego 2016 r., a nie jak przyjął Sąd I instancji od 1 stycznia 2016 r., brak podstaw aby stwierdzić obowiązek podlegania takim ubezpieczeniom z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej.

Z przyczyn wyżej wskazanych Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok, a w pozostałym zakresie apelacja na mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Alicja Sołowińska SSA Teresa Suchcicka